

การพัฒนากลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน¹

The Development of Educational Testing Strategies for Using
into the Students' Quality Development

พินดา วราสุนันท์²

Pinda Varasunun

อัจศรา ประเสริฐสิน³

Ujsara Prasertsin

สรัญญา จันทร์ชูสกุล⁴

Saranya Chanchusakun

¹ บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย การวิจัยเพื่อพัฒนากลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

² ค.ต., ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาครุศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
E-mail: doypinda@hotmail.com

³ ค.ต., อาจารย์สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
E-mail: ubib_p@hotmail.com

⁴ ค.ต., อาจารย์ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
E-mail: bee_seeyou@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินกลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประชากร คือ ครูในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 46,577 คนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 408 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินและแบบสัมภาษณ์ วิธีการวิจัยใช้การวิจัยเชิงสำรวจและการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผลการกำหนดกลยุทธ์หลักทั้งหมด 7 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์หลักที่ 1 ส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก กลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานในสถานศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 3 สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการนำผลการสอบโอเน็ตมาใช้ในการพัฒนาตนเอง กลยุทธ์หลักที่ 4 เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์หลักที่ 5 เร่งรัดพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองและชุมชน กลยุทธ์หลักที่ 6 ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก และกลยุทธ์หลักที่ 7 ปรับโครงสร้างกิจกรรมของสถานศึกษา ผลการประเมินกลยุทธ์ทั้ง 7 กลยุทธ์ พบว่า ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

Abstract

This research aims to study: the development and evaluation of educational testing strategies for using into the students' quality development. The population of this study were 46,577 teachers in Bangkok and the sampling group were 408 teachers. The research data were collected by questionnaires and interviews. The research methodology were survey research and focus group. Data were analyzed by means and content analysis. The research results were the 7 main strategies as follows: 1) promote internal and external quality assurance systems, 2) improve operational quality in education, 3) motivating the students to realize the importance of exam results for development yourself, 4) development of teaching and learning, 5) develop the understanding of parents and the community, 6) collaboration with outside agencies and 7) restructuring of educational activities in school. The result evaluation of consistent were high to highest degree in accuracy, suitability, feasibility, and utility.

คำสำคัญ: ผลการทดสอบทางการศึกษา, กลยุทธ์ทางการศึกษา

Keyword: Educational testing, Educational strategies

บทนำ

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (ฉบับปรับปรุงแก้ไข พ.ศ.2545) มาตรา 9 การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักมีเอกภาพด้านนโยบาย หลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา และมาตรา 26 กำหนดให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อและให้นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการประกอบการพิจารณา โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

พ.ศ. 2548 มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดการศึกษาและการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดลอดจนให้ความร่วมมือและสนับสนุนการทดสอบทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาเป็นองค์กรกลางในการศึกษาวิจัย พัฒนาและให้บริการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษา ซึ่งในปี พ.ศ.2549 ได้ดำเนินการจัดทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Testing) หรือที่เรียกว่า โอนเน็ต (O-NET) โดยนโยบายของ สทศ. นั้นมุ่งเน้นให้มีการนำผลการสอบโอนเน็ตไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยสัมพันธ์ พันธุ์ฤกษ์ (2557: 5-7) กล่าวถึงหลักการนำผลการทดสอบโอนเน็ตไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้คะแนนเป็นส่วนหนึ่งในการคัดเลือกเข้าเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นและเป็นเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาโดยครูผู้สอนควรนำคะแนนไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนและเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน นั้น งานวิจัยของอิทธิพิพัทธ์ สุวทันพรกุล (2556: 87-88) วิเคราะห์และสังเคราะห์กลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยศึกษาจากพหุกรณีศึกษาที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติพบว่ากลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมี 3 ด้าน ประกอบด้วย กลยุทธ์ด้านที่ 1 คือ กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ กลยุทธ์ในด้านที่ 2 คือ การพัฒนานักเรียน และกลยุทธ์ในด้านที่ 3 คือ การพัฒนาครู โดยงานวิจัยดังกล่าวได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไปถึงการศึกษาค้นคว้าความสำเร็จและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการดำเนินงานต่อไป

ดังนั้นเพื่อเป็นการต่อยอดงานวิจัยที่ผ่านมาในอดีต ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนากลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยหลังจากที่ร่างกลยุทธ์แล้ว จากนั้นทำการประเมินกลยุทธ์ที่สร้างขึ้นในองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และการใช้ประโยชน์จากผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้สารสนเทศอันเป็นประโยชน์ในการที่จะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งนับเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
2. เพื่อประเมินกลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 สังกัด คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวนทั้งสิ้น 46,577 คน ทั้งนี้ขอบเขตประชากรเฉพาะครูในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น เนื่องจากบริบทที่ต่างกันอาจทำให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีความแตกต่างกัน โดยงานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษานำร่อง ประกอบด้วย ข้อจำกัดด้านระยะเวลาและงบประมาณในการวิจัย และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มตัวอย่างของข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ครูในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 408 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรทาร์ ยามาเน่ ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5% จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง คือ 397 คน เพื่อศึกษาข้อมูลความต้องการจำเป็นการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนมา ผลวิเคราะห์สวอท (SWOT) และกำหนดกลยุทธ์ต่อไป

1.2 กลุ่มตัวอย่างของข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ ผู้เชี่ยวชาญจากโรงเรียนมหาวิทยาลัย หน่วยงานภาครัฐ ในภาค

ส่วนต่าง ๆ ของประเทศไทย รวม 8 ท่าน เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 3 ฉบับ คือ 1) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 2) แบบประเมินความต้องการจำเป็นในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ 3) แบบประเมินกลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด 7 ข้อและแบบประเมินความต้องการจำเป็นในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ลักษณะของข้อคำถามเป็นการตอบสนองผู้มีลักษณะเป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวนทั้งสิ้น 37 ข้อ แบบประเมินดังกล่าวผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา การวิจัยและการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ค่า IOC อยู่ระหว่าง .60-1.00 โดยปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วยข้อคำถามปัจจัยด้านนโยบายทางการศึกษาของประเทศและปัจจัยด้านผู้บริหาร จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยข้อที่ 12-15, 17 และ 22 ควรเพิ่มรายละเอียดในคำถามให้ชัดเจนเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้พัฒนาผู้เรียน ปัจจัยด้านผู้สอนข้อที่ 34 จากข้อคำถามเดิม ผู้สอนจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ ปรับเปลี่ยนเป็น “ผู้สอนจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับข้อสอบโอเน็ตที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์” และคัดเลือกข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ โดยพิจารณาค่า IOC มากกว่า .50 ไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) กับกลุ่มครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ ณ คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 30 ชุด ค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ด้านสภาพที่คาดหวัง เท่ากับ 0.97และด้านสภาพที่เป็นจริง เท่ากับ 0.98 จากนั้นจึงนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง และนำผลการวิเคราะห์สวท (SWOT) จากแบบประเมินความต้องการจำเป็นนั้นมากำหนดกลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยผ่านการประเมินกลยุทธ์ด้านความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และการใช้ประโยชน์ของกลยุทธ์จากผู้บริหารและครูในโรงเรียนทั้ง 3 สังกัดที่มีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี นักวิชาการในระดับอุดมศึกษาวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก และนักวิชาการในกระทรวงศึกษาธิการวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก ลักษณะข้อคำถามเป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ เกณฑ์เทียบระดับความเหมาะสมผู้วิจัยใช้เกณฑ์ของเบสต์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนนั้น หากกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5% คือ 397 คน โดยงานวิจัยของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2537: 35) ได้กล่าวถึงอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามจากครูอาจารย์ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยทั่วไปประมาณร้อยละ 50-60 ผู้วิจัยจึงกำหนดจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 600 ชุด ครอบคลุม 3 สังกัด สังกัดละ 4 โรงเรียน โรงเรียนละ 50 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวนทั้งสิ้น 408 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 68 ของแบบสอบถามทั้งหมด จากนั้นใช้เทคนิคการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยนักวิชาการในระดับอุดมศึกษาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารด้านวิชาการและมีประสบการณ์ด้านการประเมิน นักวิชาการในกระทรวงศึกษาธิการด้านการวัดและประเมินผลวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก รวมถึงผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จำนวน 8 ท่าน เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ระยะที่ 2 การกำหนดและประเมินกลยุทธ์ในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยนำผลจากระยะที่ 1 มาวิเคราะห์ SWOT เพื่อกำหนดกลยุทธ์หลัก 7 กลยุทธ์ กลยุทธ์รอง 11 กลยุทธ์และกิจกรรม 24 กิจกรรม จากนั้นดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้บริหารและครูในโรงเรียนทั้ง 3 สังกัดที่มีประสบการณ์ด้านการสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี นักวิชาการในระดับอุดมศึกษาวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก และนักวิชาการในกระทรวง

ศึกษาศึกษาการวัดการศึกษามากกว่าปริญญาเอกที่เกี่ยวข้องกับระบบการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา จำนวน 12 ท่าน ทำการประเมินกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และกิจกรรมในด้านความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และการใช้ประโยชน์ และปรับปรุงแก้ไขภาษาให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ความถี่ ร้อยละ การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นด้วยค่าดัชนี $PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$ และในส่วนของข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาหลักสูตรการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนผลการวิจัยพบว่า

กลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มี 7 กลยุทธ์หลัก ประกอบด้วย กลยุทธ์หลักที่ 1 ส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก กลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานในสถานศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 3 สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการนำผลการสอบโอเน็ตมาใช้ในการพัฒนาตนเอง กลยุทธ์หลักที่ 4 เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์หลักที่ 5 เร่งรัดพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองและชุมชน กลยุทธ์หลักที่ 6 ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก และกลยุทธ์หลักที่ 7 ปรับโครงสร้างกิจกรรมของสถานศึกษา

2. การประเมินกลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนผลการวิจัยพบว่า

กลยุทธ์หลักทั้ง 7 กลยุทธ์มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 3.70-4.90$) ผลการประเมินในภาพรวมด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30-4.90$) ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.10-4.90$) ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 3.70-4.60$) และด้านการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 3.80-4.50$) เมื่อพิจารณาจากกลยุทธ์รอง 11 กลยุทธ์ สรุปได้ว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 3.40-4.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30-4.90$) ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.20-4.90$) ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 3.40-4.60$) และด้านการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 3.80-4.50$) กลยุทธ์รองที่ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง คือ กลยุทธ์รอง 7.1 บูรณาการ/ปรับลดกิจกรรมของสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมเพื่อเอื้อต่อโอกาสในการเข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาตนเองของครู ($\bar{X} = 3.40$) และเมื่อพิจารณากิจกรรม 24 กิจกรรม สรุปได้ว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 3.40-4.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 3.90-4.90$) ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 3.90-4.90$) ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 3.40-4.60$) และด้านการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 3.70-4.60$) กิจกรรมที่ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง คือกิจกรรม 5.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจัดโครงการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ชุมชนเกี่ยวกับความสำคัญของโอเน็ตต่อการจัดการศึกษาโดยขอความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.40$) รายละเอียด ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ผลการกำหนดและประเมินกลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

รายการ	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์							
	ถูกต้อง		เหมาะสม		เป็นไปได้		ใช้ประโยชน์	
	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.
กลยุทธ์หลักที่ 1 ส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก (SO)	4.90	0.32	4.70	.48	4.20	.63	4.30	.67
กลยุทธ์รอง 1.1 ส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอกเกี่ยวกับการนำผลการสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ	4.70	0.48	4.60	.52	4.10	.57	4.30	.67
กิจกรรม 1.1.1 กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กำหนดตัวบ่งชี้ในระบบการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกเกี่ยวกับการนำผลการสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้ครอบคลุมปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้สอน และปัจจัยด้านผู้เรียน	4.50	0.97	4.70	.67	4.10	.57	4.20	.92
กิจกรรม 1.1.2 กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กำหนดตัวบ่งชี้ในระบบการกำกับติดตามการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกเกี่ยวกับการนำผลการสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้ครอบคลุมปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้สอน และปัจจัยด้านผู้เรียน	4.50	0.97	4.50	.71	3.90	.32	4.00	.82
กิจกรรม 1.1.3 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จัดทำคู่มือระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอกเกี่ยวกับการนำผลการสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อนำไปสู่แนวทางการปฏิบัติที่มีความชัดเจน	4.70	0.67	4.60	.97	4.00	.82	4.20	.79

รายการ	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์							
	ถูกต้อง		เหมาะสม		เป็นไปได้		ใช้ประโยชน์	
	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.
กิจกรรม 1.1.4 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) สร้างความเข้าใจกับสถานศึกษาเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอกเกี่ยวกับการนำผลการสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อสถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง	4.80	0.42	4.60	.52	4.10	.88	4.30	.82
กลยุทธ์รอง 1.2 หน่วยงานต้นสังกัดนิเทศกำกับติดตามเพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีการนำผลการทดสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน	4.90	0.32	4.90	.32	3.80	.92	4.40	.84
กิจกรรม 1.2.1 หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาวางแผนงานและให้คำปรึกษาดูแลสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีการนำผลการทดสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนตามตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายในและภายนอก	4.80	0.42	4.50	.71	3.70	.82	4.00	.67
กิจกรรม 1.2.2 หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาประเมินผลการดำเนินงานเพื่อวางแผนพัฒนาการดำเนินงานให้สถานศึกษานำผลการทดสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.70	0.48	4.60	.52	3.80	.92	4.20	.63
กลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานในสถานศึกษา (SO)	4.80	0.42	4.70	.48	4.60	.52	4.40	.84
กลยุทธ์รอง 2.1 กำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการนำผลการสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน	4.60	0.52	4.60	.52	4.30	.48	4.00	.67
กิจกรรม 2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูนำผลการสอบโอเน็ตมาเทียบเคียงกับค่าเฉลี่ยในภาพรวมของประเทศ/จังหวัด/เขตพื้นที่/สังกัดของสถานศึกษา	4.40	1.07	4.30	.82	4.10	.74	3.90	.88
กิจกรรม 2.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายเกี่ยวกับการนำผลการสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาให้มีความชัดเจน	5.00	0.00	4.90	.32	4.60	.52	4.50	.71

รายการ	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์							
	ถูกต้อง		เหมาะสม		เป็นไปได้		ใช้ประโยชน์	
	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.
กิจกรรม 2.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานและกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเกี่ยวกับการนำผลการสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาให้มีความชัดเจน	4.90	0.32	4.70	.48	4.30	1.06	4.30	.95
กิจกรรม 2.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมายเกี่ยวกับการนำผลการสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน	4.80	0.42	4.80	.42	4.40	.52	4.60	.52
กลยุทธ์รอง 2.2 ส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรที่เพียงพอต่อการดำเนินงานนำผลการสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน	4.70	0.48	4.70	.48	4.10	.88	4.20	.63
กิจกรรม 2.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานนำผลการสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน	4.70	0.67	4.60	.70	4.10	.74	4.10	.74
กิจกรรม 2.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจและจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินงานนำผลการสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน	4.60	0.70	4.50	.71	4.10	.88	4.20	.79
กลยุทธ์รอง 2.3 สร้างแรงจูงใจแก่ครูในการนำผลการสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน	4.80	0.63	4.70	.67	4.60	.52	4.50	.71
กิจกรรม 2.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างแรงจูงใจแก่ครูที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการสอบโอเน็ตของผู้เรียนให้สูงขึ้นโดยการมอบรางวัลเชิดชูเกียรติ/รางวัล	4.40	0.70	4.40	.70	4.40	.70	4.20	.79
กลยุทธ์หลักที่ 3 สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการนำผลการสอบโอเน็ตมาใช้ในการพัฒนาตนเอง (WO)	4.90	0.32	4.90	.32	4.20	.79	4.50	.71
กลยุทธ์รอง 3.1 นโยบายการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการนำผลการสอบโอเน็ตมาใช้ในการพัฒนาตนเองตลอดจนการวางแผนศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	4.90	0.32	4.90	.32	4.10	.74	4.40	.70

รายการ	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์							
	ถูกต้อง		เหมาะสม		เป็นไปได้		ใช้ประโยชน์	
	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.
กิจกรรม 3.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดโครงการเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการนำผลการสอบโอเน็ตมาใช้ในการพัฒนาตนเองตลอดจนการวางแผนศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	4.80	0.42	4.70	.48	4.20	.42	4.20	.63
กิจกรรม 3.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างแรงจูงใจของผู้เรียนในการสอบโอเน็ตโดยการมอบเกียรติบัตรแก่ผู้เรียนที่สามารถทำคะแนนได้ตามเป้าหมาย	4.50	0.97	4.50	.97	4.20	1.03	4.00	1.05
กลยุทธ์หลักที่ 4 เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน (WO)	4.90	0.32	4.70	.48	4.30	.82	4.40	.97
กลยุทธ์รอง 4.1 พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนโดยพิจารณาเนื้อหาในแบบสอบโอเน็ต และผลการสอบของผู้เรียนนำมาสู่การวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแบบสอบโอเน็ต	4.30	0.67	4.20	.79	3.80	.92	3.80	.92
กิจกรรม 4.1.1 ครูนำเนื้อหาในแบบสอบโอเน็ตมาวิเคราะห์ความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ตนเองสอนเพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอนและเพิ่มเติมเทคนิคการสอนที่ตรงตามแบบสอบโอเน็ตรวมถึงกระบวนการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับข้อสอบโอเน็ต	4.10	0.99	3.90	.99	3.80	1.14	3.90	.99
กิจกรรม 4.1.2 ครูนำผลสัมฤทธิ์จากการสอบโอเน็ตของผู้เรียนมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอน	4.60	0.52	4.60	.52	4.40	.70	4.40	.84
กลยุทธ์รอง 4.2 เร่งรัดพัฒนากระบวนการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการนำผลการสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	4.40	0.70	4.30	.82	3.70	.82	4.10	.88

รายการ	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์							
	ถูกต้อง		เหมาะสม		เป็นไปได้		ใช้ประโยชน์	
	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.
กิจกรรม 4.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการนำผลการสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.30	0.82	4.20	.92	3.80	.63	4.00	.82
กิจกรรม 4.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดโครงการให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในประเด็นของการนำผลการสอบโอเน็ตไปใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	4.60	0.70	4.40	.84	4.20	.63	4.20	.92
กลยุทธ์หลักที่ 5 เร่งรัดพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองและชุมชน (WO)	4.70	0.48	4.40	.70	3.70	.67	4.20	.79
กลยุทธ์รอง 5.1 เร่งรัดพัฒนาความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองและชุมชนเกี่ยวกับความสำคัญของโอเน็ตต่อการจัดการศึกษา	4.50	0.71	4.20	.79	3.50	.53	4.00	.82
กิจกรรม 5.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจัดโครงการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับความสำคัญของโอเน็ตต่อการจัดการศึกษา	4.50	0.71	4.30	.67	3.60	.97	4.20	.79
กิจกรรม 5.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจัดโครงการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ชุมชนเกี่ยวกับความสำคัญของโอเน็ตต่อการจัดการศึกษาโดยขอความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.30	0.67	4.30	.67	3.40	.97	3.90	.74
กลยุทธ์หลักที่ 6 ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก (ST)	4.50	0.71	4.40	.70	4.00	.82	4.10	.88
กลยุทธ์รอง 6.1 สร้างเครือข่ายทางวิชาการกับหน่วยงานภายนอกเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการให้กับผู้เรียน	4.60	0.70	4.50	.71	4.10	.88	4.20	.92

รายการ	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์							
	ถูกต้อง		เหมาะสม		เป็นไปได้		ใช้ประโยชน์	
	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.
กิจกรรม 6.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ร่วมกันจัดโครงการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการ สอบโอเน็ต โดยการเชิญวิทยากรจากหน่วยงาน ภายนอก ครูในโรงเรียนเครือข่าย หรือบุคลากร ในระดับอุดมศึกษามาเป็นวิทยากร	3.90	1.20	4.20	1.32	3.90	.88	4.10	1.29
กลยุทธ์หลักที่ 7 ปรับโครงสร้างกิจกรรมของ สถานศึกษา (WT)	4.30	0.82	4.10	.99	3.70	1.25	3.80	1.03
กลยุทธ์รอง 7.1 บูรณาการ/ปรับลดกิจกรรม ของสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมเพื่อเอื้อ ต่อโอกาสในการเข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนา ตนเองของครู	4.50	0.85	4.10	.99	3.40	1.35	3.80	1.14
กิจกรรม 7.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ร่วมกันพิจารณานโยบายการ/ปรับลดกิจกรรมของ สถานศึกษาให้มีความเหมาะสม	4.30	0.95	4.00	1.05	3.50	1.35	3.70	1.16
กิจกรรม 7.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบ การเอื้อให้อาจารย์ได้เข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนา ตนเอง เช่น การสับเปลี่ยนตารางสอน แลก เปลี่ยนอาจารย์ผู้สอน เป็นต้น	4.40	0.84	4.20	1.03	3.60	1.43	3.80	1.03

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการประเมินกลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สรุปได้ว่า กลยุทธ์หลัก ทั้ง 7 กลยุทธ์มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิพัทธ์ สุวทันพรกุล (2556: 87-88) วิเคราะห์และสังเคราะห์กลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้น พื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยศึกษาจากพหุกรณีศึกษาที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับดีพบว่า กลยุทธ์ การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมี 3 ด้าน ประกอบด้วย กลยุทธ์ ด้านที่ 1 คือ กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ กลยุทธ์ในด้านที่ 2 คือ การพัฒนานักเรียน และกลยุทธ์ในด้านที่ 3 คือ การพัฒนาครู และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปันดดา หัสปราบ (2557: 50-52) ที่ศึกษาแนวทางการนำผลการทดสอบทางการ ศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสรุปได้ว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำคะแนนโอเน็ตไปใช้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหาร จัดการ 2) การพัฒนานักเรียนและ 3) การพัฒนาครู นอกจากนี้ สุพิษ ชัยมงคล (2556: 109) กำหนดกลยุทธ์การพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูง สรุปได้ว่ากลยุทธ์หลัก 4 กลยุทธ์หลักในเชิง รุก ประกอบด้วย การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน การจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้มีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก รวมถึงงานวิจัยของ จันทร เพชรบูรณ์ (2555: 105) กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2 ประกอบด้วย 7 กลยุทธ์ ได้แก่

- 1) เพิ่มศักยภาพของบุคลากรในด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและภาระงานที่รับผิดชอบ
- 2) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศการประกันคุณภาพภายในโดยใช้เทคโนโลยี
- 3) เพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4) ปรับวิถีการทำงานโดยเชื่อมโยงงานประจำกับงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 5) ปรับปรุงกระบวนการประเมินผลระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 6) ส่งเสริมการติดตาม ประเมินผล บัญชี และกระบวนการดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายใน
- 7) พัฒนางานตามภารกิจของสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างต่อเนื่องเป็นวัฒนธรรมองค์กร

ผลการประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์โดยภาพรวมพบว่า มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด มีความเป็นไปได้ในระดับมาก มีความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาในอดีต และกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยในครั้งนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีความสามารถของภาวะผู้นำในการบริหารงานสถานศึกษา โดยสำนักงานบริการทางการศึกษาของประเทศฮ่องกง (Ng; & Chan. 2014: 89) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบความสามารถของภาวะผู้นำในการบริหารงานสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบใหญ่ คือ องค์ประกอบด้านการบริหารและกำหนดนโยบายเชิงสภาพแวดล้อม องค์ประกอบด้านการเป็นผู้นำทางการเรียนรู้ การสอนและหลักสูตร องค์ประกอบด้านการพัฒนาครูให้มีความเป็นมืออาชีพ องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการบุคคลและทรัพยากรในโรงเรียน องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการการประกันคุณภาพ และองค์ประกอบด้านการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอก และสอดคล้องกับเรดิงเกอร์ (Radinger. 2014: 383-384) ที่กล่าวถึงแนวทางการเสริมสร้างความเป็นผู้นำโรงเรียนทางด้านวิชาการและทักษะการบริหารจัดการครูนั้นต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและการใช้ผลจากการประเมิน กำหนดเกณฑ์การปฏิบัติที่ชัดเจน จากนั้นร่วมกันอภิปราย และกำหนดนโยบายรวมถึงการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ และหลักการ ใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน นั้นสอดคล้องกับหลักการวัดและประเมินผลที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ได้กำหนดว่า หลักการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียน โดยผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ ซึ่งการประเมินระดับชั้นเรียนนั้นผู้สอนต้องตรวจสอบว่าผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่และมากน้อยเพียงใด และยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ส่วนการประเมินระดับสถานศึกษาเป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาคเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีจุดพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา แนวคิดการใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนและการบริหารสถานศึกษานั้นยังสอดคล้องกับลินน์และมิลเลอร์ (Linn; & Miller. 2005: 15) ที่กล่าวถึงความสำคัญของกระบวนการประเมินผลว่า เป็นกระบวนการได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศที่ใช้สำหรับตัดสินใจที่เกี่ยวกับนักเรียน รวมถึงการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนเกี่ยวกับความก้าวหน้า จุดแข็งและจุดอ่อน และนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนและการจัดการของหลักสูตรและสถานศึกษา และแม้ว่าผลการประเมินกลยุทธ์ด้านความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และการใช้ประโยชน์จะอยู่ในระดับมากที่สุดก็ตาม หากพิจารณาในประเด็นของความเป็นไปได้และการใช้ประโยชน์แล้วมีระดับต่ำกว่าด้านความถูกต้องและเหมาะสม เนื่องจากข้อเสนอนี้ส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับนโยบายทางการศึกษาของประเทศผู้ทรงคุณวุฒิจึงประเมินด้านความเป็นไปได้ต่ำ และเชื่อมโยงไปถึงด้านการใช้ประโยชน์เพราะหากนโยบายที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้กำหนดนั้นยังไม่มี ความชัดเจนเท่าที่ควรทำให้การนำกลยุทธ์ต่าง ๆ ไปใช้ประโยชน์ได้น้อยกว่า การประเมินด้านความถูกต้องและความเหมาะสม ทั้งนี้สถานศึกษาอาจพิจารณาผลการวิจัยในประเด็นที่สถานศึกษาสามารถ นำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ได้ทันทีเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากการสนทนากลุ่มมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนจากผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวโดยสรุปนโยบายเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนมีความ สำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้นข้อเสนอแนะส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยงานวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะ สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. กลยุทธ์หลักที่ 1 การส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอกเป็นกลยุทธ์ในเชิงนโยบาย ทั้งนี้ ความเป็นไปได้และการใช้ประโยชน์ของกลยุทธ์นั้นควรมีการบูรณาการกับตัวชี้วัดเดิมในระบบการประกันคุณภาพรอบที่ 3

2. เนื่องจากการดำเนินงานจริงในสถานศึกษาพบว่า ผู้เรียนขาดแรงจูงใจและไม่เห็นความสำคัญของการสอบโอเน็ต เท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนที่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สอบตรงได้แล้ว และไม่จำเป็นต้องใช้คะแนนโอเน็ต ในการเข้ามหาวิทยาลัย ดังนั้นควรนำคะแนนจากการสอบโอเน็ตมาเป็นส่วนหนึ่งของคะแนนในรายวิชาในสถานศึกษาด้วย และเชื่อมโยงกับระบบประกันคุณภาพภายในและภายนอกในกลยุทธ์หลักที่ 1 ซึ่งการดำเนินงานที่ผ่านมาของสถานศึกษามี ความพยายามที่จะใช้แนวทางนี้ แต่ปัญหาอุปสรรคคือ ผลการสอบโอเน็ตในภาคปลายนั้นค่อนข้างล่าช้าทำให้สถานศึกษาไม่ สามารถนำผลคะแนนโอเน็ตมาใช้ตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน และนอกจากนี้ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายต่อ สทศ. และ กระทรวงศึกษาธิการคือ ควรมีการเพิ่มสัดส่วนของการสอบโอเน็ตในการคัดเลือกเข้าสู่มหาวิทยาลัยให้มีสัดส่วนที่สูงขึ้น

3. การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาและผู้สอนไม่ควรให้ความสำคัญกับผลการสอบโอเน็ตเพียงอย่าง เดียวเท่านั้น เนื่องจากเป้าหมาย/บริบทของโรงเรียนในแต่ละสังกัดมีความแตกต่างกัน เช่น สถานศึกษาบางแห่งมุ่งเน้นให้ ผู้เรียนมีความพร้อมทางด้าน การอยู่ร่วมกันกับสังคมและส่งเสริมความสามารถทางด้าน การแสดง ดนตรี กีฬา ฯลฯ โดยเป้าหมาย ของผู้เรียนมิได้มุ่งเน้นการสอบโอเน็ตที่ต้องเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยเพียงอย่างเดียวจึงอาจส่งผลให้คะแนนสอบโอเน็ต ของผู้เรียนไม่สูงมากนัก แต่ระบบประเมินสถานศึกษาให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์การสอบโอเน็ตมากกว่าการพิจารณาถึงการ จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันกับสังคมและผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยเป็นการบูรณาการกลยุทธ์ หลักที่ 1 การส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอกเข้ากับกลยุทธ์หลักที่ 4 เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียน

4. สถานศึกษาควรมีการสอบ pre-O-NET เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนทราบถึงศักยภาพและนำไปสู่การพัฒนา ตนเอง รวมถึงการนำคะแนนสอบ pre-O-NET มาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนและการประเมินคุณภาพ ผู้เรียน กลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานในสถานศึกษา ซึ่งเป็นกลยุทธ์หลักที่ 4 คือเร่งรัดพัฒนาคุณภาพ การจัดการเรียน

5. สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ หรือ สทศ. ควรดำเนินการจัดเตรียมแบบสอบโอเน็ตให้ครอบคลุม สถานศึกษาที่เน้นการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร รวมถึงแบบสอบที่เหมาะสมกับเด็กพิเศษ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้าน ความถนัดในการใช้ภาษาและความสามารถของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพราะแบบสอบภาษาไทยเพียงอย่างเดียวอาจ ทำให้สถานศึกษาบางแห่งที่เน้นภาษาอังกฤษมีข้อจำกัดเมื่อผู้เรียนทำแบบสอบ ส่งผลต่อคะแนนโอเน็ตของสถานศึกษาใน ภาพรวมมีความคลาดเคลื่อนจากความสามารถที่แท้จริงของผู้สอบ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับของการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เนื่องจากการนำผลการทดสอบไปใช้นั้นเกี่ยวข้องกับการสอนของครูในระดับชั้นเรียนและการบริหารจัดการของโรงเรียนในระดับสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545.**
กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551.** กรุงเทพฯ:
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย .
- จันทร์ เพชรบูรณ์. (2555). **กลยุทธ์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2.** ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด.
(ยุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา). กำแพงเพชร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปนัดดา หัสปราบ. (2557). **แนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.**
สืบค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม 2558, จาก http://www.niets.or.th/index.php/research_th/view15
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2537). เทคนิคการใช้แบบสอบถามสำหรับการวิจัยทางการศึกษา. **วารสารวิทย์วิทยาการวิจัย.**
6(2): 30-52.
- สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์. (2557). **การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่การพัฒนาคุณภาพ
การเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน.** สืบค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม 2558,
จาก <http://www.niets.or.th/cm>
- สุพิษ ชัยมงคล. (2556). **กลยุทธ์การพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา
ในพื้นที่สูง.** ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด. (บริหารการศึกษา). เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล. (2556). **การวิเคราะห์และสังเคราะห์กลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ
ขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน-พุทธศักราชโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับดี.**
สืบค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม 2558, จาก http://www.niets.or.th/index.php/research_th/view15
- Linn, R. L.: & Miller, M. D. (2005). **Measurement and Assessment in Teaching.** 9th ed.
Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Ng, S. W.: & Chan, Y. F. (2014). Aspiring Principals' Perceptions of Applicability of
Acquired Leadership Capacities in the School Context. **International Studies of
Educational Administration.** 42(3): 85-101.
- Radinger, T. (2014). School Leader Appraisal: A Tool to Strengthen School Leaders'
Pedagogical Leadership and Skills for Teacher Management. **European Journal
of Education.** 49(3): 378-394.